

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-61>

УДК 339.1

СЕГМЕНТУВАННЯ РИНКУ ЦИФРОВИХ ПРОДУКТІВ І ПОСЛУГ З ЇХ РОЗРОБКИ В УКРАЇНІ

SEGMENTATION OF THE MARKET FOR DIGITAL PRODUCTS AND DEVELOPMENT SERVICES IN UKRAINE

Фукус Костянтин Володимирович

аспірант,

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2509-0615>**Fuks Kostiantyn**

Lviv Polytechnic National University

У статті проаналізовано структуру та проведено сегментацію IT-ринку України за типами компаній, послуг, клієнтів і регіональною концентрацією. Розглянуто поділ на продуктові, сервісні, змішані та аутстафінгові компанії, їхні спеціалізації та участь у глобальних ланцюгах створення цифрових рішень. Проаналізовано технологічну диверсифікацію IT-компаній. Досліджено маркетингові підходи, включно з товарною політикою компаній, позиціонуванням продуктів на ринку в умовах обмеженого внутрішнього попиту та конкуренції за міжнародного замовника. Оцінено ключові фактори формування попиту. Проаналізовано роль міжнародних IT-корпорацій в Україні. Показано основні галузі міжнародних клієнтів українських IT-компаній та регіональні зміни, спричинені воєнними діями. Економічні результати підтверджують адаптивність і експортну орієнтацію галузі, що забезпечує її стійкість та перспективи масштабування.

Ключові слова: ринок цифрових продуктів, сегментування ринку, IT-сфера України, маркетингова товарна політика IT компаній, попит і пропозиція на ринку цифрових продуктів.

The article analyzes the structure and segmentation of the Ukrainian IT market by company types, services, client categories, and regional concentration. It examines in detail the classification into product-based, service-based, hybrid, and outstaffing companies, their specializations, business models, and integration into global value chains for digital solution creation. The growing share of product companies focusing on innovative, high value-added solutions is emphasized, as it helps reduce dependence on outsourcing. Special attention is paid to technological diversification. The dominance of the B2B segment in the digital products market is demonstrated, where Ukrainian IT companies primarily serve foreign clients across industries such as finance, healthcare, insurance, telecommunications, retail, and defense technologies. Simultaneously, the development of B2C areas—mobile applications, educational platforms, media projects – is outlined, along with the strengthening cooperation with the public sector within the framework of national digitalization programs. The article also explores regional shifts in the IT industry, particularly the redistribution of specialists and companies from frontline areas to western regions such as Lviv, Ivano-Frankivsk, Ternopil, and Zakarpattia. The impact of business relocation, the emergence of new IT hubs, and support for local clusters is analyzed. Special attention is given to the influence of martial law on workforce mobility, domestic demand, and public-private partnerships through initiatives such as Diia.City, MilitaryTech, and innovation infrastructure projects. Marketing strategies in the IT sector are also discussed, including product policy in a context of limited domestic demand and competition for international clients. The findings confirm the adaptability, innovation, and strong export orientation of the Ukrainian IT industry, ensuring its resilience during economic instability and creating a foundation for strategic growth in the post-crisis period. The conclusions presented may serve as a practical guide for IT companies, investors, and public authorities in developing policies to support and expand Ukraine's digital sector.

Keywords: market for digital products, segmentation of the market, IT-sphere in Ukraine, product policy of IT companies, supply and demand in the digital products market.

Постановка проблеми. З огляду на часті зміни та швидкі темпи розвитку цифрового середовища, постійне зростання конкурен-

ції в цьому секторі, українським IT-компаніям важливо мати чітке уявлення про те, які існують сегменти на ринку та що впливає на їх

формування. Також проблемою є адаптація маркетингових стратегій до вимог та особливостей цифрового продукту, який може відрізнятися від традиційних товарів або послуг чи взагалі бути унікальним рішенням без аналогів на ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Загалом маркетинг українських ІТ-компаній у своїх працях вивчали такі вчені, зокрема, Павлов К. В., Наумчук В. В., Шмаровоз О. В., Пінчук А. П., які дослідили галузеву особливість функціонування ринків ІТ-послуг в Україні [4], Виноградова О. В., Совершенна І. О., Єсмаханова А. У., які проаналізували особливості маркетингу взаємовідносин на ринку ІТ-аутсорсингу у воєнний час [5], Мельник Т., Завгородня Є., які описували ІТ-сектор України на світовому ринку після повномасштабного вторгнення 2022 року [10].

Виділення невирішених раніше проблем. Сучасне суспільство стрімко розвивається завдяки швидкому розширенню інформаційних технологій, що ставить перед ІТ-компаніями та стартапами низку викликів і можливостей. Маркетинг цифрових продуктів потребує постійного дослідження і детального аналізу через його динамічний і гібридний характер. Саме це обумовило вибір теми даної публікації.

Постановка завдання. Вирішення проблеми оптимального використання маркетингу в індустрії ІТ, шляхом проведення сегментування ринку за типами компаній, послуг, клієнтів, регіональною концентрацією, технологічною диференціацією.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ринок цифрових продуктів в Україні пройшов стрімку трансформацію протягом останніх двох десятиліть, перетворившись з фрагментованої сукупності ІТ-послуг на один із найдинамічніших секторів національної економіки. Його становлення пов'язане з низкою факторів, серед яких провідну роль відіграє наявність висококваліфікованого персоналу, орієнтація на експорт, розвиток цифрової інфраструктури та зростаючий попит на глобальні технологічні рішення. Вже на початку 2010-х років Україна закріпила за собою імідж надійного аутсорсингового хабу, поступово нарощуючи частку продуктивних компаній та внутрішніх розробок.

Згідно з даними [1], ІТ-сектор послідовно зміцнює свої позиції в економіці України. У 2022 році частка галузі у ВВП становила близько 3,5%, а експортні надходження досягли 7,3 млрд доларів США. У 2024 році частка

галузі вже становила 4,4%, а дохід від експорту склав 6,45 млрд доларів США. Зростання частки ІТ-галузі у ВВП країни, навіть попри зменшення доходів, свідчить про наявність суттєвого попиту на українські цифрові продукти й послуги. Досягається такий результат за рахунок гнучкості, швидкої адаптації та високого рівня інтеграції в глобальні ланцюги створення вартості українських компаній.

Сегментація ІТ-ринку України демонструє високу складність та багатогранність структури галузі, що охоплює різні типи компаній, географічну концентрацію фахівців і спеціалізацію за напрямками діяльності.

Перш за все, український ІТ-сектор поділяється на продуктивні компанії, сервісні фірми та стартапи. Продуктивні компанії зосереджуються на розробці та тестуванні програмного забезпечення, технічній підтримці додатків, а також на проведенні науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (R&D). Серед найвідоміших представників цієї категорії можна назвати такі компанії, як Grammarly, MacPaw, Reface, Ajax Systems, Petcube, Playtika, Playtech, Prom та UPC, які створюють та просувають власні ІТ-продукти.

За останні роки спостерігається поступове зростання частки продуктивних компаній, які створюють власні цифрові рішення для глобального ринку. Дедалі більше ІТ-команд переходять від моделі «роботи на замовлення» до створення масштабованих платформ, що дозволяє підвищити додану вартість продукції та зменшити залежність від зовнішнього попиту.

Сервісні компанії, у свою чергу, переважно працюють у сфері аутсорсингу ІТ-послуг – вони надають послуги за межами України, часто виконуючи замовлення іноземних компаній. У структурі ринку домінують компанії сервісного типу – аутсорсингові та аутстафінгові фірми, які працюють за контрактами з іноземними партнерами. Сервісні компанії, такі як EPAM Systems, GlobalLogic, Luxoft, ELEKS, Sigma Software Group, SoftServe, Ciklum, Infopulse, Intellias та Miratech, є лідерами ринку та спеціалізуються на наданні аутсорсингових та аутстафінгових послуг, розробляючи програмне забезпечення на замовлення для іноземних клієнтів.

На українському ринку ІТ-послуг представлено широкий спектр компаній, серед яких можна виділити R&D-центри міжнародних технологічних гігантів, таких як Microsoft, Magento, Amazon, Samsung, Google, Apple, Viber, Reddit, Snapchat, Ericsson, Siemens,

Samsung, Oracle, Huawei, Boeing, Upwork та інші, які проводять в Україні дослідження та розробку нових технологій [2].

Український ІТ-ринок також має велику кількість стартапів, які, незважаючи на складну ситуацію в країні, демонструють динамічне зростання та залучають значні обсяги іноземних інвестицій. За період від 2019 до 2024 українські стартапи залучили фінансування на 35,6 млн. дол. США, з яких за останній рік було профінансовано 10,5 млн. дол. США [1].

За даними ІТ асоціації України у 2024 році співвідношення компаній за типами наступне [1]:

- Сервісні (аутсорсингові) компанії – 47%;
- Продуктові компанії – 31%;
- Змішані – 19%;
- Аутстафінг – 3%.

Структура ринку цифрових продуктів в Україні охоплює широкий спектр сервісів: від класичного програмування та розробки вебзастосунків до створення складних програмних систем, хмарних платформ, рішень на базі штучного інтелекту, кібербезпеки, систем аналізу великих даних та IoT-продуктів. Основними споживачами послуг українських ІТ-компаній залишаються закордонні клієнти – понад 95% реалізованих послуг припадає на експорт. США стабільно посідає перше місце серед імпортерів, забезпечуючи понад третину валютної виручки, за ними ідуть Велика Британія, країни ЄС та Ізраїль [3]. Для Східної Європи Україна є помітним гравцем на ринку, приблизно 245 компаній у секторі генерують 2,07 мільярда доларів США доходу за дослідженням Aventis Capital та Aventures [4].

Щодо географічної сегментації, головні центри зосередження ІТ-фахівців в Україні – це Київська, Харківська, Львівська, Дніпропетровська та Одеська області. Ключові ІТ-хаби України зосереджені у Києві, Львові, Харкові, Дніпрі та Одесі. Найбільша частка спеціалістів працює у столиці – близько 35%, далі йдуть Харків (14%), Львів (10%), Дніпро (9%) та Одеса (5%). Така концентрація кадрів є результатом розвитку потужних ІТ-кластерів, наявності офісів провідних компаній, освітніх закладів, інфраструктури та сприятливого бізнес-середовища. Цей регіональний розподіл є критично важливим для розуміння динаміки ринку, особливо в умовах повномасштабної війни, що спричинила масову релокацію ІТ-команд і суттєво змінила карту розміщення фахівців по країні.

Станом на сьогодні, в українській ІТ-галузі задіяно близько 330 тисяч спеціалістів. Попри складні умови, від 50% до 80% фахівців продовжують виконувати проекти для клієнтів. У 71,5% компаній понад три чверті персоналу працюють дистанційно. Унаслідок повномасштабного вторгнення Росії, 70,8% ІТ-компаній здійснили вимушену релокацію – як усередині країни, так і за її межі, при цьому кожна четверта компанія перемістила весь штат. Нині понад 70% ІТ-спеціалістів працюють у відносно безпечних регіонах України, ще 16% – здебільшого жінки – продовжують роботу з-за кордону [5, с. 68].

До повномасштабного вторгнення лідерство утримували Київ і Харків, однак з початком воєнних дій багато компаній були змушені релокувати персонал і частину операцій у більш безпечні регіони – передусім у західні області. Львів наразі займає провідну позицію за темпами зростання ІТ-спільноти, а частина бізнесу повністю або частково перейшла до Польщі, Румунії, Німеччини, Канади та інших країн. Попри це, багато компаній декларують готовність повернутися до України після стабілізації ситуації.

Український ринок ІТ-послуг є динамічним та диверсифікованим, охоплюючи широкий спектр компаній, послуг та клієнтів. Коротко проаналізуємо його можливі ознаки сегментації та сегменти.

За типами послуг. Дана ознака є ключовою для розуміння структури ринку та спеціалізації українських ІТ-компаній [6; 7].

– Розробка програмного забезпечення: найбільший та найдинамічніший сегмент, що включає:

- Створення програм на замовлення: розробка унікальних програмних рішень, адаптованих під специфічні бізнес-процеси та потреби замовника. Сюди входять ERP, CRM-системи, галузеві рішення, автоматизація бізнес-процесів.

- Розробка веб-сайтів: створення веб-сайтів різної складності - від простих сайтів-візиток та лендингів до корпоративних порталів, інтернет-магазинів та складних веб-додатків.

- Розробка мобільних додатків: розробка додатків для популярних мобільних платформ (iOS, Android), включаючи нативні, гібридні та кросплатформені рішення.

- Розробка ігор: створення ігор для різних платформ (ПК, консолі, мобільні пристрої, VR/AR), включаючи казуальні, мобільні, високобюджетні AAA-ігри та інді-проекти.

– Хмарні рішення, Big Data та ШІ:

Хмарні рішення: міграція в хмару, розробка та впровадження хмарних додатків (SaaS, PaaS, IaaS), управління хмарною інфраструктурою, оптимізація хмарних витрат.

- Аналіз великих даних: розробка систем збору, зберігання, обробки та аналізу великих обсягів даних для отримання цінної бізнес-інформації (Business Intelligence).

- Штучний інтелект (ШІ): розробка та впровадження рішень на основі штучного інтелекту та машинного навчання, включаючи чат-боти, системи розпізнавання образів, предиктивну аналітику.

– Підтримка та обслуговування програмного забезпечення:

- Встановлення та налаштування ПЗ.

- Регулярні оновлення безпеки.

- Усунення помилок та несправностей.

- Технічна підтримка користувачів.

– Забезпечення якості програмного забезпечення на всіх етапах розробки:

- Функціональне тестування.

- Тестування продуктивності.

- Тестування безпеки.

- Автоматизоване тестування.

- Юзабіліті-тестування (Usability Testing).

– Дослідження та розробки (R&D):

- Проведення фундаментальних та прикладних досліджень у сфері інформаційних технологій.

- Розробка інноваційних продуктів та технологій.

- Співпраця з університетами та науково-дослідними інститутами.

– Стартапи:

- Розробка та просування власних інноваційних IT-продуктів та сервісів.

- Залучення інвестицій та масштабування бізнесу.

- Вихід на глобальні ринки.

За типами клієнтів [6; 8]. IT-сектор України характеризується високим рівнем диференціації та орієнтований на різні групи клієнтів, серед яких домінуючу роль відіграє сектор B2B. Це пов'язано з тим, що значна частина українських IT-компаній спеціалізується на наданні аутсорсингових послуг та розробці програмного забезпечення на замовлення для іноземних компаній з різних галузей на глобальному ринку.

Українські IT-компанії мають експертизу в усіх галузях – від фінансів та електронної комерції до оборонних технологій, приватної розвідки та GovTech. Така широка база знань дозволяє їм вирішувати найрізноманітніші

завдання для будь-якої компанії. Саме тому українські IT-компанії є цінними партнерами з унікальним досвідом, який відповідає будь-яким потребам.

Найбільша частка компаній зосереджена у сферах розробки програмного забезпечення (14,0%, або 234 компанії), маркетингових технологій (MarTech & Media – 13,7%, або 230 компаній) та фінансових технологій (FinTech – 10,0%, або 167 компаній), що свідчить про значний попит на аутсорсингові послуги у галузях ПЗ, цифрового маркетингу та фінансових сервісів.

Окрему увагу привертає присутність компаній, що спеціалізуються на нішевих напрямках, таких як медичні технології (HealthTech – 7,1%, або 119 компаній), оборонні рішення (DefenseTech – 4,1%, або 69 компаній), чисті технології та енергетика (CleanTech & Energy – 2,7%, або 45 компаній), а також аграрні інновації (AgTech – 4,1%, або 68 компаній). Така галузева диверсифікація сприяє зниженню ризиків для економіки країни, дозволяючи залучати інвестиції з різних напрямків і забезпечуючи стійкість сектору до зовнішніх подразників.

Водночас, активно розвивається сегмент B2C, який передбачає надання IT-послуг безпосередньо кінцевим споживачам. У цьому сегменті українські компанії займаються розробкою та підтримкою мобільних додатків, веб-сервісів, онлайн-ігор, платформ електронного навчання та інших продуктів, орієнтованих на масовий ринок. Окрему увагу варто приділити державному сектору, який стає все більш вагомим клієнтом для українських IT-компаній. В рамках державних програм цифровізації розробляються та впроваджуються системи електронного документообігу, портали державних послуг, рішення для кібербезпеки та інші IT-системи для державних органів та установ [9].

Популярність напрямків програмування в українському IT-секторі протягом років чітко відображає запити міжнародного ринку, а також внутрішні технічні тенденції. Найбільшим попитом користувалися фахівці з FrontEnd-розробки, які становили 26,1% усіх вакансій. Слідом за ними йдуть Fullstack-розробники (23,9%), Backend-розробники (17,3%), Mobile-розробники (16,9%), Android-розробники (8,5%) та iOS-розробники (7,4%). Такий розподіл ілюструє загальну орієнтацію українських компаній на повний цикл розробки додатків та платформ, з акцентом на клієнтські та мобільні інтерфейси.

У розрізі мов програмування перевага надавалася сучасним, універсальним технологіям. Найбільший попит мав стек React (15,3%), що є підтвердженням глобальної популярності цієї бібліотеки для розробки інтерфейсів. Далі слідували Java (14,8%), Node.js (13%), .NET (10,9%), PHP (10,5%) та Python (9,4%). C++ та Angular також мали стабільне представлення на ринку – 5,4% та 5,3% відповідно. Найменший попит спостерігався на JavaScript (як окрему категорію), Ruby, Unity, Golang та Vue. Водночас спад попиту у березні–квітні 2022 р. по більшості технологій був досить різким – від 40% до понад 55%, що відображає наслідки війни та заморожування багатьох проєктів [10].

Така деталізація за мовами та напрямками дозволяє краще зрозуміти, які компетенції є найбільш комерційно привабливими на українському IT-ринку, і водночас підказує потенційні зони ризику та перевантаження. Спеціалісти, що володіють затребуваними технологіями (як от React, Java чи Node.js), залишаються конкурентними навіть за умов загального зниження активності на ринку праці. Також варто зазначити, що попри спад попиту, технічні позиції переважають у структурі найму, тоді як суміжні професії (HR, аналітики, PM-и, sales) зазнали більш суттєвих втрат.

Географія української IT-індустрії характеризується концентрацією компаній та фахівців у декількох ключових регіонах. Найбільшим IT-хабом України є Київська область, де зосереджена значна частина IT-компаній, R&D центрів, стартапів та профільних освітніх закладів. Харківська область посідає друге місце за кількістю IT-компаній та фахівців, завдяки потужній технічній освіті та історично сформованому IT-кластеру. Львівська область є третім за величиною IT-центром, який демонструє стрімке зростання останніми роками, спеціалізуючись на аутсорсингу та продуктовоїх компаніях. Крім того, значний потенціал для розвитку IT-індустрії мають Дніпропетровська, Одеська, Вінницька, Івано-Франківська, Тернопільська області де також розташовані офіси багатьох українських та міжнародних IT-компаній.

Тренди в структурі ринку IT-послуг в Україні протягом останніх років демонструють значне зростання ролі аутсорсингу та сервісних моделей у загальній екосистемі. Україна стабільно входить до провідних країн Центрально-Східної Європи з розвитку офшорного IT-сервісу. Згідно з даними Outsourcing Journal [11], у 2021 році країна посіла перше місце в цьому регіоні за рівнем розвитку IT-аутсорсингу і уві-

йшла до топ-20 світового рейтингу. Вагомим фактором цього є поява нових R&D-центрів від глобальних компаній, таких як Google, Oracle, Samsung, Amazon, Ericsson, Huawei, а також активна діяльність українських стартапів з міжнародним корінням.

Конкурентні переваги українського IT-сектору включають наявність великої кількості висококваліфікованих фахівців, географічну близькість до ЄС, порівняно вигідну податкову систему.

Висновки. Сегментація ринку цифрових продуктів та IT-послуг в Україні демонструє високий рівень структурної складності та глибоку інтеграцію у глобальний технологічний ландшафт. Ринок поділяється за кількома ключовими ознаками: типами компаній, напрямками діяльності, видами послуг, типами клієнтів та географією.

За типом компаній ринок складається з чотирьох основних сегментів: сервісні компанії (47%), продуктової (31%), змішані (19%) та аутстафінгові (3%). Це вказує на домінування аутсорсингу, але також – на тенденцію зростання внутрішньої розробки та створення IT-продуктів.

Сегментація за видами послуг охоплює повний спектр цифрових рішень: від класичної розробки ПЗ (веб, мобільні додатки, ігри), до хмарних сервісів, аналітики великих даних, систем ШІ, кібербезпеки, техпідтримки та досліджень (R&D). Це свідчить про високий ступінь технологічної диверсифікації ринку.

За типами клієнтів домінує сегмент B2B – основними замовниками є іноземні компанії з різних галузей, включаючи фінанси, маркетинг, медицину, оборону та агросектор. Водночас, активно розвиваються B2C-напрями (мобільні додатки, онлайн-сервіси) та співпраця з державним сектором у межах цифровізації.

Географічна сегментація свідчить про концентрацію IT-компаній у п'яти основних регіонах (Київ, Харків, Львів, Дніпро, Одеса). Війна зумовила тимчасову релокацію бізнесу до західних областей і частково за кордон, проте очікується повернення після стабілізації ситуації.

Отже, результати сегментації підтверджують, що український IT-ринок є добре структурованим, має диверсифіковану клієнтську базу та продуктової напрями, демонструє здатність до гнучкої адаптації, спроможний масштабувати свої сегменти як у внутрішньому, так і в глобальному контексті. Це створює міцну основу для збереження конкурентоспроможності та стратегічного зростання в післявоєнний період.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Digital Tiger 2024. IT Association of Ukraine. URL: <https://itukraine.org.ua/files/DigitalTiger2024.pdf> (дата звернення: 4.04.2025)
2. Top 30 IT Companies in Ukraine by Revenue. 2024. URL: <https://brdo.com.ua/en/news/top-30-it-kompanij-ukrayiny-za-dohodamy/> (дата звернення: 4.04.2025)
3. Які країни приносять найбільше виторгу українському ІТ. Аналітика ІТ-експорту за рік. DOU. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/it-export-in-2024/> (дата звернення: 12.04.2025)
4. Павлов К. В., Наумчук В. В., Шмаровоз О. В., Пінчук А. П. Галузева особливість функціонування ринків ІТ- послуг в Україні. *Інтернаука. Серія: «Економічні науки»*. 2024. № 6. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-6-9999> (дата звернення: 19.04.2025)
5. Виноградова О. В., Совершенна І. О., Єсмаханова А. У. Особливості маркетингу взаємовідносин на ринку ІТ-аутсорсингу у воєнний час. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2023. № 25. С. 65–71. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.25.2023.278604> (дата звернення: 19.04.2025)
6. Veremeeva N. Leading IT destination. URL: <https://ukraine.ua/invest-trade/it-ukraine/> (дата звернення: 5.04.2025)
7. Solovei A. Ukraine Tech Industry 2022: Forecast, Diversity, Features. 2022. URL: <https://ardas-it.com/ukraine-tech-industry-2022-market-overview> (дата звернення: 5.04.2025)
8. Аналіз ІТ-галузі в Україні. 2025 рік. ProConsulting. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka-analiz-it-otrasli-v-ukraine-2025-god> (дата звернення: 15.04.2025)
9. Kornyluk R. IT development in Ukraine: Current situation and prospects. 2023. URL: <https://blog.youcontrol.market/it-development-in-ukraine-current-situation-and-prospects/> (дата звернення: 5.04.2025)
10. Мельник Т., Завгородня Є. ІТ-сектор України на світовому ринку: 2022. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2022. № 6. С. 17–36. URL: [https://doi.org/10.31617/3.2022\(125\)02](https://doi.org/10.31617/3.2022(125)02) (дата звернення: 15.04.2025)
11. Outsourcing Journal. OnlineEdition. URL: <https://outsourcing-journal.org> (дата звернення: 15.04.2025)

REFERENCES:

1. Digital Tiger 2024. IT Association of Ukraine. URL: <https://itukraine.org.ua/files/DigitalTiger2024.pdf> (accessed April 4, 2025)
2. Top 30 IT Companies in Ukraine by Revenue. 2024. URL: <https://brdo.com.ua/en/news/top-30-it-kompanij-ukrayiny-za-dohodamy/> (accessed April 4, 2025)
3. Yaki krainy prynosiat naibilshe vytorhu ukrainskomu IT. Analytika IT-eksportu za rik [Which countries bring the biggest revenue for Ukrainian IT. Analytics of IT export by the year]. DOU. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/it-export-in-2024/> (in Ukrainian), (accessed April 12, 2025)
4. Pavlov K. V., Naumchuk V. V., Shmarovoz O. V., Pinchuk A. P. (2024) Haluzeva osoblyvist funktsionuvannia rynkiv IT- posluh v Ukraini [Industry-specific features of the functioning of IT services markets in Ukraine]. *Internauka. Seriya: «Ekonomiczni nauky»*. № 6. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-6-9999> (in Ukrainian), (accessed April 19, 2025)
5. Vynohradova O. V., Sovershenna I. O., Yesmakhanova A. U. (2023) Osoblyvosti marketynhu vzaiemovidnosyn na rynku IT-atsorsynhu u voiennyi chas [Features of marketing relationships in the market of IT outsourcing during war]. *Ekonomicnyi visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyivskiy politekhnichnyi instytut»*. № 25. P. 65–71. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.25.2023.278604> (accessed April 19, 2025) (in Ukrainian)
6. Veremeeva, N. Leading IT destination. <https://ukraine.ua/invest-trade/it-ukraine/> (accessed April 5, 2025)
7. Solovei, A. (2022). Ukraine Tech Industry 2022: Forecast, Diversity, Features. <https://ardas-it.com/ukraine-tech-industry-2022-market-overview> (accessed April 5, 2025)
8. Analiz IT-haluzi v Ukraini. 2025 rik [Analysis of IT-sphere in Ukraine. 2025]. ProConsulting. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka-analiz-it-otrasli-v-ukraine-2025-god> (accessed April 19, 2025) (in Ukrainian)
9. Kornyluk, R. (2023). IT development in Ukraine: Current situation and prospects. <https://blog.youcontrol.market/it-development-in-ukraine-current-situation-and-prospects/> (accessed April 5, 2025)
10. Melnyk T., Zavorodnya E. (2022) IT-sektor Ukrainy na svitovomu rynku: 2022 [The IT sector of Ukraine on the world market: 2022]. *Zovnishnja torgivlja: ekonomika, finansy, pravo*. № 6. P. 17–36. URL: [https://doi.org/10.31617/3.2022\(125\)02](https://doi.org/10.31617/3.2022(125)02) (in Ukrainian), (accessed April 15, 2025)
11. Outsourcing Journal. OnlineEdition. URL: <https://outsourcing-journal.org> (accessed April 15, 2025)